

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3168/2020
17.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Рајка Јасика адвокат из ..., против тужених Општине Инђија, коју заступа Општинско правобранилаштво и Јавног предузећа за управљање путевима и паркиралиштима „Инђија пут“ из Инђије, чији је пуномоћник Славко Аћимовић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене Општине Инђија изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1967/19 од 11.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 17.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1967/19 од 11.05.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене Општине Инђија изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1967/19 од 11.05.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтев туженог ЈП „Инђија пут“ за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови - Судска јединица у Инђији П1 181/2018 од 22.02.2019. године која је исправљена решењем истог суда П1 181/18 од 09.04.2019. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени да солидарно, на име накнаде штете, тужиоцу исплате новчане износе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума па до исплате, као и да на те износе за тужиоца солидарно уплате доприносе за социјално осигурање надлежним фодновима. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да солидарно надокнаде тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 193.780,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, у року од осам дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1967/19 од 11.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Старој Пазови - Судска јединица у Инђији П1 181/18 од 22.02.2019. године (исправљена решењем од 09.04.2019. године) тако што је у односу на туженог Јавно предузеће „Инђија пут“

одбијен тужбени захтев за исплату накнаде штете у новчаним износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате и у погледу обавезе да за тужиоца на те износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, осигурање од незапослености, здравствено осигурање и друге законом обавезне доприносе Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање - Филијала Сремска Митровица, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 193.780,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да на име накнаде трошкова поступка исплати туженом ЈП „Инђија пут“ износ од 117.120,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате, у року од осам дана. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати туженом ЈП „Инђија пут“ износ од 88.200,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате у року од осам дана. Ставом четвртим изреке, одбијена је жалба тужене Општине Инђија и потврђена пресуда у усвајајућем делу у односу на тужену Општину Инђија.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизије су, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавили тужилац и тужена Општина Инђија.

Тужени ЈП „Инђија пут“ је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија дозвољена (члан 403. став 2. тачка 2. ЗПП), али да није основана, док је ревизија тужене општине недозвољена (члан 410. став 2. тачка 4. ЗПП).

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, скупштина тужене општине је, на предлог Комисије за кадровска и административна питања, донела 17.06.2016. године решење којим је тужиоца са наведеним датумом суспендовала са функције директора туженог јавног предузећа. У време када је то решење донето тужилац је користио други део годишњег одмора за 2015. годину у трајању од 21 радног дана - од 01.06. до 29.06.2016. године. Одлуком од 01.07.2016. године тужено Јавно предузеће је констатовало да је тужилац од 17.06.2016. године суспендован са функције директора и да суспензија траје све док се не оконча кривични поступак покренут против њега. Истом одлуком тужиоцу је прекинуто коришћење годишњег одмора и утврђено право на накнаду зараде у висини од 1/3 основне зараде јер тужилац издржава породицу. Скупштина тужене општине је 29.12.2016. године донела и решење којим је тужилац разрешен функције директора туженог јавног предузећа пре истека времена на које је именован, из других разлога а не оних због којих је донето решење о његовој суспензији. Истог дана Скупштина тужене општине је донела и закључак којим је утврдила да престаје правно дејство решења о суспензији. Пресудом П1 262/16 од 17.03.2017. године, која је постала правноснажна 31.08.2017. године, поништено је као незаконито решење Скупштине тужене општине од 17.06.2016. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао оба тужена да солидарно надокнаде тужиоцу штету у висини разлике између припадајуће основне зараде и накнаде зараде исплаћиване за период од суспензије са функције директора туженог Јавног предузећа па до дана његовог разрешења са те функције, као и накнаду за девет дана неискоришћеног годишњег одмора. По налажењу тог суда, солидарна одговорност тужених заснива се на члану 172. став 1. Закона о облигационим односима - тужене општине зато што је донела незаконито решење о суспензији, а туженог јавног предузећа јер је на основу незаконитог решења о суспензији донело одлуку о исплати накнаде зараде за време суспензије.

Одлучујући о жалбама тужених другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у односу на тужено јавно предузеће. По становишту тог суда, тужено јавно предузеће ни једном својом радњом није проузроковало штету коју тужилац потражује у овом спору, због чега је у односу на њега првостепена пресуда донета погрешном применом члана 164. Закона о раду у вези са члановима 154. став 1. и 206. став 4. Закона о облигационим односима.

Правно становиште другостепеног суда прихвата и Врховни касациони суд, због чега сматра да тужиочева ревизија није основана.

Одредбом члана 164. Закона о раду прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му надокнади штету у складу са законом и општим актом.

Из садржине ове одредбе произилази да се порекло штете коју запослени може да претрпи на раду или у вези са радом налази у повреди неког његовог права или у повреди, односно нарушавању здравља запосленог. У зависности од порекла штете одређује се и основ одговорности послодавца. Ако је штета настала због повреде права запосленог, основ одговорности је кривица која се, у смислу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, претпоставља. Претпоставка кривице је оборива, а терет њеног обарања сноси послодавац.

Солидарну одговорност више лица за исту штету уређује члан 206. Закона о облигационим односима. Према тој одредби, за штету коју је више лица проузроковало заједно, сви учесници одговарају солидарно (став 1); подстрекач и помагач, као и онај који је помогао да се одговорна лица не открију, одговарају солидарно са њим (став 2); солидарно одговарају за проузроковану штету и лица која су је проузроковала радећи независно једно од другог, ако се не могу утврдити њихови удели у проузроковању штете (став 3), а кад је несумњиво да је штету проузроковало неко од два или више одређених лица која су на неки начин међусобно повезана, а не може се утврдити које је од њих штету проузроковало, та лица одговарају солидарно (став 4).

У конкретном случају, решењем тужене општине од 17.06.2016. године којим је тужилац суспендован са функције директора туженог Јавног предузећа повређено је његово право на рад. То решење је поништено правноснажном пресудом као незаконито. Незаконитим удаљењем са рада тужиоцу је проузрокована материјална штета која се надокнађује исплатом разлике између накнаде зараде која је исплаћивана

и зараде која би требало да се исплаћује да до удаљења није дошло. Узрок ове штете је у незаконитом акту о удаљењу са рада - суспензији. Тај акт је донела тужена општина, а не тужено јавно предузеће. Због тога не постоји одговорност туженог јавног предузећа, на основу члана 164. Закона о раду са чланом 154. став 1. Закона о облигационим односима, нити његова солидарна одговорност са туженом општином у смислу члана 206. став 4. Закона о облигационим односима. Између тужених постоји повезаност - тужена општина је оснивач туженог јавног предузећа, али та чињеница није довољна да у овом случају успостави њихову солидарну одговорност јер се може утврдити да је штету тужиоцу проузроковала тужена општина, доношењем незаконитог решења о његовој суспензији.

Солидарна одговорност туженог Јавног предузећа, супротно наводима ревизије, не успоставља ни чињеница да је оно вршило исплату накнаде зараде, јер је то чинило у складу са чланом 168. Закона о раду за све време док је решење о суспензији било на снази.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Ревизија тужене општине није дозвољена због недостатка правног интереса.

Тужилац је поднетом тужбом тражио да се тужени солидарно обавезу на исплату накнаде штете. У спору покренутом таквом тужбом тужени се налазе у положају обичних супарничара из члана 205. ЗПП. Сваки обични супарничар је у парници самостална странка, како је то прописано чланом 209. наведеног закона, тако да његове радње или пропуштања не користе нити штете другим супарничарима. Доследно правилу о независности солидарних дужника као обичних супарничара, сваки од њих може ревизијом побијати другостепену пресуду само у оном делу који се на њега односи, али не и у делу који се односи на другог обичног супарничара.

Тужена општина у ревизији изричито наводи да овај ванредни правни лек изјављује на део другостепене пресуде којим је преиначена пресуда првостепеног суда и у односу на тужено јавно предузеће одбијен тужбени захтев. Следствено изложеном, тужена општина за такву ревизију нема правног интереса, због чега је применом члана 410. став 2. тачка 4. и члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Одлука садржана у трећем ставу изреке донета је на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП јер трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић